

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 marca 2016 r.

WK-C.431.13.1.2015

**Pan
Andrzej Stolpa
Starosta Płoński**

**Starostwo Powiatowe
w Płońsku
ul. Płocka 39
09-100 Płońsk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ Bogumiła Marut – kierownik Oddziału Kontroli oraz Bogumiła Bedra – starszy inspektor w Oddziale Kontroli w Delegaturze w Ciechanowie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły kontrolę w Starostwie Powiatowym w Płońsku z siedzibą przy ul. Płockiej 39.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz prowadzenia kontroli i sprawozdawczości w zakresie ochrony gruntów rolnych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 18 lipca 2015 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 stycznia 2016 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.).

W okresie objętym kontrolą przyjęto 110 wniosków o udzielenie zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Rozpatrując ww. podania Starosta Płoński:

- w 16 przypadkach wydał decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej lub w części zezwalające, a w części umarzające postępowanie w tych sprawach,
- w 88 przypadkach wydał decyzje umarzające postępowanie w powyższym zakresie ze względu na brak konieczności wydania zezwolenia,
- w jednym przypadku wydał postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania,
- jeden wniosek pozostawił bez rozpoznania ze względu na nieusunięcie jego braków w wyznaczonym terminie,
- na dzień zakończenia kontroli prowadził 4 postępowania w sprawach dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej.

Starosta Płoński wydał także 21 decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, w tym 10 określających kierunek rekultywacji, 9 uznających rekultywację za zakończoną oraz 2 umarzające postępowanie. Nie wydawano decyzji nakazujących zalesienie, zadrzewienie, zakrzewienie gruntów lub założenie na nich trwałych użytków rolnych ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi, a także nie wydawano decyzji z urzędu na podstawie art. 28 ust. 1-4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych².

Na terenie powiatu płońskiego w okresie poddanym kontroli prowadzono 7 rekultywacji gruntów. Starosta Płoński występował do osób zobowiązanych o informacje na temat powstałych w ubiegłym roku zmian w zakresie gruntów podlegających rekultywacji, w związku z czym otrzymał 21 pism w tej sprawie oraz przeprowadził 14 kontroli w zakresie rekultywacji, zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ze względu na brak zdarzeń wymagających prowadzenia kontroli nie prowadzono postępowań dotyczących wykonania obowiązków określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-5 ww. ustawy. Nie prowadzono także okresowych badań poziomu skażenia gleb i roślin dla gruntów położonych na obszarach, o których mowa w art. 18 i 19 ww. ustawy, ponieważ – jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska – na terenie powiatu płońskiego nie ma stref ograniczonego użytkowania ani gruntów zdegradowanych i zdewastowanych.

² Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909, z późn. zm.).

Kontroli poddano 31 spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w tym 15 zakończonych decyzjami zezwalającymi na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej³, 14 decyzjami umarzającymi postępowanie w ww. zakresie⁴, 2 sprawy zakończone w inny sposób niż poprzez wydanie decyzji, tj. postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania⁵ oraz pozostawieniem wniosku bez rozpoznania⁶. Kontroli poddano także 7 decyzji⁷ z zakresu rekultywacji gruntów, w tym 3 ustalające kierunek rekultywacji, 3 uznające rekultywację za zakończoną oraz 1 umarzającą postępowanie. Ponadto badaniu poddano dokumentację 4 postępowań kontrolnych z zakresu rekultywacji gruntów⁸ oraz 3 kontroli prowadzonych w toku postępowania o uznaniu rekultywacji za zakończoną⁹, a także 7 zawiadomień o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

W kontrolowanej jednostce opracowano wzór wniosku o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, który określał wymagane załączniki, i udostępniono razem z kartą usługi na stronie internetowej starostwa oraz w siedzibie wydziału. Decyzje z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów wydawane były na podstawie pisemnych podań sporządzanych przez zainteresowanych.

Skontrolowane decyzje dotyczące wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej oraz decyzje w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów zostały wydane z zachowaniem właściwości rzeczowej i miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz art. 21 § 1 k.p.a.¹⁰, w terminach określonych w art. 35 ust. 3 k.p.a.¹¹ oraz podpisane przez osoby posiadające stosowne upoważnienie organu. W aktach spraw znajdowały się potwierdzenia odbioru decyzji oraz pozostałych pism stosownie do regulacji art. 39 i 46 § 1 k.p.a.

Decyzje zezwalające na wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej dotyczyły gruntów wskazanych w art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a w przypadkach, w których grunty określone we wniosku nie wymagały wydania zezwolenia, sprawy

³ Sprawy oznaczone: GG.6124.1.3.2014, GG.6124.1.7.2014, GG.6124.1.14.2014, GG.6124.1.18.2014, GG.6124.1.35.2014, GG.6124.1.39.7.2014, GG.6124.1.40.2014, GG.6124.1.41.2014, GG.6124.1.48.2014, GG.6124.1.66.2014, GG.6124.1.9.2015, GG.6124.1.18.2015, GG.6124.1.21.2015, GG.6124.1.25.2015, GG.6124.1.26.2015.

⁴ Sprawy oznaczone: GG.6124.1.1.2014, GG.6124.1.9.2014, GG.6124.1.17.2014, GG.6124.1.19.2014, GG.6124.1.28.2014, GG.6124.1.37.2014, GG.6124.1.53.2014, GG.6124.1.62.2014, GG.6124.1.1.2015, GG.6124.1.11.2015, GG.6124.1.16.2015, GG.6124.1.22.2015, GG.6124.1.30.2015, GG.6124.1.36.2015.

⁵ Sprawa oznaczona GG.6123.1.32.2014.

⁶ Sprawa oznaczona GG.6124.1.61.2014.

⁷ Sprawy oznaczone: RŚ.6122.4.2014, RŚ.6122.12.2014, RŚ.6122.17.2014, RŚ.6122.19.2014, RŚ.6122.24.2014, RŚ.6122.25.2014, RŚ.6122.6.2015.

⁸ Sprawy oznaczone: RŚ.6122.8.2.2015, RŚ.6122.8.5.2015, RŚ.6122.8.8.2015, RŚ.6122.8.11.2015.

⁹ Sprawy oznaczone: RŚ.6122.12.2014, RŚ.6122.12.2014 i RŚ.6122.12.2014.

¹⁰ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

¹¹ Terminy liczone z wyłączeniem okresów, o których mowa w art. 35 ust. 5 k.p.a.

kończono decyzjami umarzającymi postępowanie z uwagi na klasę gruntów niepodlegającą ochronie w myśl art. 11 ust. 1 ww. ustawy.

Decyzje w sprawach wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej zawierały elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a. W przypadku 4 spraw¹², w których nałożono na strony obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych, w decyzjach określano także:

- należność za wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej oraz wartość gruntu, o którą pomniejszono kwotę należności, a także – w przypadku sprawy oznaczonej GG.6124.1.48.2014 – zwolnienie z zapłaty należności,
- opłatę roczną z tytułu użytkowania na cele nierolnicze gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej,
- termin uiszczenia należności i opłat rocznych oraz numer konta bankowego, na który należy je wnieść,
- pouczenie o skutkach nieterminowego wnoszenia opłat,
- pouczenie o konieczności uprzedzenia nabywcy gruntu o obowiązku uiszczania opłat rocznych w razie zbycia gruntów objętych decyzją,
- informację o możliwości uzyskania zwrotu uiszczonej należności za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej – w przypadku rezygnacji przez właściciela w okresie dwóch lat, w całości lub części, z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej.

Jedenastu wnioskodawców¹³, którzy uzyskali zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, na podstawie art. 12a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nie dotyczył obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych z uwagi na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej na cele budownictwa mieszkaniowego. W pozostałych 3 decyzjach oznaczonych GG.6124.1.3.2014, GG.6124.1.39.2014, GG.6124.1.26.2015 zobowiązano strony do wniesienia należności i opłat rocznych, natomiast w decyzji oznaczonej GG.6124.1.48.2014 – zwolniono z obowiązku uiszczenia należności stosownie do art. 12 ust. 6 ww. ustawy, ponieważ wartość gruntu przewyższała wartość należności. Wartość gruntu obliczano na podstawie średniej stawki za m² wynikającej z Rejestru Cen i Wartości Nieruchomości prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Płońsku. Opłaty roczne stanowiące 10% wartości należności określonych zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych zostały ustalone w prawidłowej wysokości.

¹² Sprawy oznaczone: GG.6124.1.3.2014, GG.6124.1.39.2014, GG.6124.1.48.2014, GG.6124.1.26.2015.

¹³ Sprawy oznaczone: GG.6124.1.7.2014, GG.6124.1.14.2014, GG.6124.1.18.2014, GG.6124.1.35.2014, GG.6124.1.40.2014, GG.6124.1.41.7.2014, GG.6124.1.66.2014, GG.6124.1.9.2015, GG.6124.1.18.2015, GG.6124.1.21.2015, GG.6124.1.25.2015.

Przed nałożeniem na stronę obowiązku zdjęcia oraz wykorzystania próchniczej warstwy gleby na cele poprawy wartości użytkowej gruntów, w decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oznaczonej GG.6124.1.48.2014 Starosta Płoński, stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zasięgnął opinii wójta właściwego ze względu na położenie działki.

Starosta przed wydaniem decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zasięgnął opinii właściwych organów, zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawierały odpowiednie elementy wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a decyzje ustalające kierunek rekultywacji wskazywały na obowiązek corocznego informowania starosty o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie rekultywacji oraz konieczność uzyskania po zakończeniu prac decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną.

Sprawozdania z realizacji przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych za 2014 r., tj. RRW-11 dotyczące wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, a także sprawozdania RRW-12 dotyczące gromadzenia i wykorzystania m.in. środków z należności i opłat rocznych zostały złożone na formularzach zgodnych z załącznikami do rozporządzenia w sprawie określania wzorów formularzy sprawozdawczych¹⁴. Powyższe sprawozdania przekazano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie z zachowaniem terminów określonych w objaśnieniach do ww. formularzy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie oznaczonej GG.6124.32.2014, dotyczącej gruntów klasy RIIB – ze względu na okoliczność, że planowana na gruncie inwestycja nie wymagała uzyskania pozwolenia na budowę, a jedynie podlegała obowiązkowi zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych. Organ wydał ww. postanowienie z powołaniem się na art. 11 ust. 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych, zgodnie z którym wydanie decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

¹⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2013 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013 (Dz. U. Nr 1223, z późn. zm.).

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że przytoczony przepis określa kolejność czynności, nie przesądza natomiast o zwolnieniu z obowiązku uzyskania zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej w przypadku zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych *„Wyłączenie z produkcji użytków rolnych utworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI utworzonych z gleb pochodzenia organicznego, a także gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-10, oraz gruntów leśnych, przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne – może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie”*, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 11 ww. ustawy przez wyłączenie gruntów z produkcji rozumie się rozpoczęcie innego niż rolnicze lub leśne użytkowania gruntów.

2. Rozpoznanie wniosków dotkniętych brakami formalnymi i wydanie na ich podstawie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, oznaczonej GG.6124.1.48.2014 oraz decyzji umarzającej postępowanie w powyższym zakresie, oznaczonej GG.6124.1.1.2015. W ww. sprawach pod wnioskiem widniał podpis tylko jednej z osób oznaczonych jako wnioskodawcy, a pomimo tego decyzje wydano w stosunku do wszystkich wnioskodawców.

Należy wskazać, że postępowanie w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej wszczyna się na wniosek strony. Zgodnie z art. 63 § 3 k.p.a. *„Podanie wniesione pisemnie (...) powinno być podpisane przez wnoszącego (...)”*, a stosownie do art. 64 § 2 k.p.a. *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”*. Strona – stosownie do art. 32 k.p.a. – może co do zasady działać przez pełnomocnika, jednak w takim przypadku pełnomocnik jest obowiązany, na podstawie art. 33 ust. 3 ww. ustawy, dołączyć do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. W opisywanej sprawie organ nie zastosował trybu przewidzianego w wyżej cytowanym art. 64 § 2 k.p.a.

3. Brak w pięciu decyzjach¹⁵ wydanych w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów uzasadnienia prawnego. Zaniechaniem takim naruszono wymogi art. 107 § 1, który stanowi, że *„Decyzja powinna zawierać: (...) uzasadnienie faktyczne*

¹⁵ Sprawy oznaczone: RŚ.6122.12.2014, RŚ.6122.19.2014, RŚ.6122.24.2014, RŚ.6122.25.2014, RŚ.6122.6.2015.

i prawne (...)”, przy czym uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Wydanie decyzji oznaczonej GG.6124.1.14.2014, zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, pomimo załączenia do wniosku o jej wydanie nieostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, podczas gdy zgodnie z wzorem wniosku ww. dokument powinien być opatrzony klauzulą ostateczności.
2. Rozpatrzenie sprawy oznaczonej GG.6124.1.19.2014, zakończonej decyzją umarzającą postępowanie w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, wszczętej na podstawie wniosku niezawierającego danych na temat powierzchni przewidzianej do wyłączenia. Powierzchnię tę określił urzędnik rozpatrujący sprawę, biorąc pod uwagę całą działkę składającą się z gruntów klasy R-VI pochodzenia mineralnego.

Jakkolwiek grunty, których dotyczył wniosek, nie podlegały ochronie na podstawie przepisów ustawy, wskazać należy, że określenie powierzchni przewidzianej do wyłączenia stanowi niezbędny element wniosku, który wyznacza zakres postępowania przed organem. Zgodnie z orzecnictwem sądów administracyjnych, w przypadku postępowań wszczynanych na wniosek strony, tylko strona określa przedmiot swego żądania, przy czym w razie wątpliwości co do zakresu czy przedmiotu żądania jego uszczegółowienie należy do wnioskodawcy, nie zaś do sfery ocennej organu administracji¹⁶. Dopiero w wydanej na podstawie wniosku decyzji organ rozpatrując podanie strony określa powierzchnię, względem której wydaje rozstrzygnięcie, wskazując ewentualnie przyczyny nieprzychylenia się do prośby wnioskodawcy.

3. Nieprawidłowe określenie podstawy prawnej w czterech decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej¹⁷, w których wskazano art. 105 zamiast art. 104 k.p.a.
4. Nieprawidłowe określenie podstawy prawnej w adnotacji o zwolnieniu z opłaty skarbowej w czterech decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji

¹⁶ Postanowienie NSA z dnia 4 marca 2014 r., sygn. II OW 157/13. LEX nr 1450940.

¹⁷ Sprawy oznaczone: GG.6124.1.7.2014, GG.6124.1.35.2014, GG.6124.1.66.2014, GG.6124.1.9.2015.

rolniczej¹⁸, w których powołano się na część I poz. 53 kolumnę 4 pkt. 1 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej¹⁹, choć wskazany zapis dotyczy decyzji umarzającej postępowanie lub wydawanej w postępowaniu odwoławczym albo w trybie szczególnym. Prawidłową podstawę zwolnienia z opłaty skarbowej decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej stanowi część III poz. 44 pkt 3 załącznika do ww. ustawy.

5. Nieprowadzenie kontroli w zakresie zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, pomimo wydania decyzji oznaczonej GG.6124.1.48.2014, przewidującej taki obowiązek oraz kompetencji wynikającej z art. 26 i 27 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W trakcie kontroli stwierdzono także, że w przypadku wniosku, na podstawie którego wydano decyzję zezwalającą na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oznaczoną GG.6124.1.21.2015, korekta danych dotyczących powierzchni gruntów przewidzianej do wyłączenia została dokonana bez podpisu bądź parafy wnioskodawcy. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy.

Ponadto w decyzjach ustalających należności i opłaty roczne za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej²⁰ nie wskazywano pouczenia inwestorów o obowiązku określonym w art. 22 ust. 2 i 3 ustawy Prawo geodezyjne²¹, tj. zgłaszania właściwemu staroście wszelkich zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian, oraz o karze grzywny za niedopełnienie tego obowiązku określonej w art. 48 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy. Wskazane działanie jest celowe nie tylko ze względu na wymogi art. 11 ust. 1a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zobowiązującego do zamieszczania w decyzjach wyłączających z produkcji rolniczej grunty zaliczone do klas I-III informacji o obowiązkach związanych z wyłączeniem, ale także wymogi art. 9 k.p.a., wyrażającego zasadę informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego.

¹⁸Sprawy oznaczone: GG.6124.1.7.2014, GG.6124.1.35.2014, GG.6124.1.66.2014, GG.6124.1.9.2015.

¹⁹Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, z późn. zm.).

²⁰Sprawy oznaczone: GG.6124.1.3.2014, GG.6124.1.39.2014, GG.6124.1.48.2014, GG.6124.1.26.2015.

²¹Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.).

Ponadto, w przypadku czterech decyzji z zakresu rekultywacji i zagospodarowania terenu²² organ wydał decyzję po upływie miesiąca, a przed upływem 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku i nie powiadomił strony o zakwalifikowaniu sprawy jako szczególnie skomplikowanej. Należy zwrócić uwagę, że o uznaniu sprawy za szczególnie skomplikowaną, a tym samym o przyjęciu dwumiesięcznego terminu na jej załatwienie decyduje organ administracji publicznej, przy czym z uwagi na uznaniowy charakter tej kwalifikacji, organ winien powiadomić o tym fakcie stronę. Niepowiadomienie strony przez organ administracji publicznej o niezałatwieniu sprawy w terminie określonym w k.p.a. może, po upływie miesięcznego terminu od dnia złożenia wniosku, skutkować wniesieniem przez stronę w trybie art. 37 k.p.a. zażalenia na bezczynność organu administracji. Powołując się na powyższe przepisy należy także zwrócić uwagę na przypadek, w którym decyzja umarzająca postępowanie w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, oznaczona GG.6124.1.62.2014, została wysłana do strony w dniu 22 grudnia 2014 r., tj. ponad miesiąc po dacie jej podpisania.

Przedstawiając powyższe informuję, że ustalenia kontroli wskazują na brak zachowania należytej staranności przy weryfikacji wniosków oraz wydawaniu objętych badaniem decyzji, co skutkowało powstaniem opisanych powyżej uchybień i nieprawidłowości. W związku z powyższym wykonanie zadania w przedmiocie realizacji przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie:

- zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, prawidłowości naliczania należności i opłat rocznych oraz zwalniania z obowiązku ich uiszczenia, realizacji obowiązku zasięgnięcia opinii właściwych organów przed wydaniem decyzji w sprawie rekultywacji, terminowości załatwiania spraw z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz terminowości przekazywania wymaganych sprawozdań – ocenia się **pozytywnie**,
- weryfikacji załączników do wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oraz terminowości załatwiania spraw w powyższym zakresie – ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**,
- weryfikacji kompletności wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oraz formy ich załatwienia, kompletności decyzji z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

²² Dotyczy decyzji oznaczonych: RŚ.6122.4.2014, RŚ.6122.17.2014, RŚ.6122.19.2014, RŚ.6122.24.2014.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Załatwiania spraw z zakresu wyłączania gruntów z produkcji rolniczej we właściwej formie, tj. poprzez wydanie decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 11 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 11 ustawy o ochronie gruntów rolnych, niezależnie od okoliczności czy planowana inwestycja wymaga uzyskania pozwolenia na budowę czy zgłoszenia robót budowlanych.
2. Weryfikacji wniosków o wydanie decyzji w sprawach wyłączania gruntów z produkcji rolniczej pod kątem kompletności ich wypełnienia, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych – wzywania do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 k.p.a.
3. Wydawania decyzji z zachowaniem wymogów określonych w art. 107 § 1 k.p.a., a w szczególności do umieszczania w nich uzasadnienia prawnego rozstrzygnięcia.

Jednocześnie zwracam uwagę Pana Starosty na konieczność weryfikacji kompletności wniosków o wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej i ich załączników pod względem określonych przez urząd wymagań oraz właściwego dokumentowania zmian danych w nich zawartych, a także prawidłowego określania podstawy prawnej rozstrzygnięcia bądź zwolnienia z opłaty skarbowej za wydanie decyzji.

Ponadto pragnę wskazać na potrzebę zamieszczania w decyzjach zezwalających na wyłączenie z produkcji rolniczej, w tym ustalających należności i opłaty roczne, pouczenia o obowiązku zgłaszania staroście wszelkich zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, wynikającym z art. 22 ust. 2 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz o karze grzywny za niedopełnienie tego obowiązku, o której mowa w art. 48 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy – stosownie do art. 11 ust. 1a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych i art. 9 k.p.a. Zasadne jest również informowanie stron o uznaniu sprawy za szczególnie skomplikowaną i przyjęciu 2-miesięcznego terminu na jej załatwienie.

Pragnę również zwrócić uwagę na regulacje art. 26 i 27 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych, zgodnie z którymi w przypadku nałożenia na strony obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby staroście przysługuje kompetencja do prowadzenia kontroli w powyższym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej²³ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

²³ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).